

Підгурська В. Ю. Формування комунікативної компетентності здобувачів освіти на уроках літературного читання засобами сторітеллінгу / С. П. Цуканова, В.Ю. Підгурська //Пріоритети розвитку початкової освіти в контексті становлення Нової української школи: збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції (24 березня 2021 року) / за заг. ред. Т.І. Шанскова – Житомир: ФО-П «Н.М.Левковець», 2021. – С. 65 – 69.

С. П. Цуканова,

студентка ННІ педагогіки;

В. Ю.Підгурська,

кандидат педагогічних наук, доцент

кафедри початкової освіти та культури фахової мови

(Житомирський державний університет імені Івана Франка)

Формування комунікативної компетентності здобувачів освіти на уроках літературного читання засобами сторітеллінгу

Сучасна організація суспільства, нове ставлення до життя висувають нові вимоги до школи. Головна мета навчання – це не тільки накопичення учнями певної суми знань, умінь, навичок, але й підготовка здобувачів освіти як самостійних суб'єктів освітньої діяльності. Завдання сучасної освіти – це виховання творчої, ініціативної особистості, яка вміє вчитися та вдосконалюватися впродовж життя.

Сьогодні перед учителями стоїть завдання не лише прищепити любов до читання, а й навчити учнів сприймати, запам'ятовувати, аналізувати інформацію. Кожен педагог у своєму арсеналі має низку методів, засобів, прийомів, які допомагають учням краще засвоїти матеріал. Велику популярність зараз набирають інтерактивні методи навчання, зокрема сторітеллінг, який полягає в складанні та розповіді історій та формує

комунікативну компетентність здобувачів освіти. Ця технологія надзвичайно поширена тому, що всі люблять слухати та розповідати власні історії.

У методичній літературі сторітеллінгу (від англ. story – історія, telling – розповідати) розглядають як технологію подання інформації у вигляді цікавої історії [1].

Розрізняють такі види сторітеллінгу [3]:

- культурні – в основі історій лежать людські цінності;
- соціальні – історії про людей;
- міфи, легенди – історії, які передають духовну культуру народу, а також історії у які важко повірити;
- Jump story – історії про містичних істот, які здатні пристрашити;
- сімейні – історії, які зберігають традиції родини;
- дружні – історії, про друзів та добрих знайомих;
- особисті – історії про власний досвід та переживання.

Запроваджуючи сторітеллінг у навчальний процес, учитель має звернути увагу на особливості та структуру цього методу. Для кожної дитини написати історію про себе – гарний привід описати свої вчинки та почуття, проаналізувати власні дії, оцінити наслідки, зробити висновки. На початку застосування цього методу не слід вимагати від учнів чіткої структури та граматично правильних висловлювань. Нехай кожна дитина напише так, як вона розповідає історію усно. Це дуже важливо, оскільки перший крок на шляху навчання розповідати історії – це позбавлення страху. Учитель має переконати учнів, що їм під силу справитися з цим завданням. Під час ознайомлення з цим інноваційним методом варто пояснити дітям, що написання будь-якої історії вимагає часу. Спочатку цю історію варто записати так, як вона оповідалася в усному мовленні, а потім перечитати та відредагувати. Вчитель має звернути увагу учнів на те, що це важливі етапи створення авторського тексту і що жодний автор не має відразу бездоганно написаних рукописів. Перед початком роботи учитель може запропонувати дітям переглянути різноманітні записи та обговорити, як вони будуть вести

власний "щоденник письменника" чи "альбоми для історій". Варто закцентувати увагу на тому, що кожна історія чомусь вчить, тому необхідно написати чого вони навчилися завдяки цій історії. Якщо учні вже написали декілька правдивих історій, учитель може запропонувати їм створити ще одну цікаву, фантастичну, казкову.

На початку роботи вчитель має розповісти дітям про те, що герой має бути цікавим для того, хто про нього пише і якщо він не подобається, можна знайти іншого. Далі учні мають уявити героя, його зовнішність (ріст, колір волосся, очей та ін.). Учитель може запропонувати дітям уявити його якомога точніше: голос, ходу, звички, уподобання, а також зробити замальовки героя. Для створення невеликої за обсягом історії учням не потрібно детально описувати його зовнішність, учитель може запропонувати дітям на яких конкретно ознаках закцентувати увагу. Ці ознаки можуть бути деталями одягу персонажа (чудернацький капелюх, короткі штанці, оксамитовий кафтан) або речами, які герой носить із собою (кольорова парасолька, великий портфель, гачкувата палиця) чи характерними рисами обличчя (веснянки, великі вуха, довгий ніс). Варто зазначити, що такі деталі дадуть змогу дітям краще уявити та запам'ятати героя, про якого розповідають. Доречними на цьому етапі будуть і запитання вчителя, спрямовані на уточнення інформації, яку озвучують діти. Під час створення історії, вчитель може запропонувати здобувачам освіти уявити або намалювати героя (це може бути навіть звичайна книга). Коли учні уявили, вибрали свого головного героя, вони вигадують події, які з ним трапилися. Учитель коротко знайомить діток з алгоритмом викладу інформації, він може бути таким: знайомство слухачів з місцем, де мешкає головний герой історії, → відбувається подія, яка змінить життя героя (загубився ключ, прийшов лист від незнайомця). Після цього вчитель пояснює дітям, що це є зав'язка історії (Жив собі Барсік тихо, спокійно поки вдома не поселився Васько...). Завдання вчителя – навчити учнів знаходити протиріччя в оточуючому та визначати й аналізувати проблеми, з якими стикається головний герой і тоді

зав'язку історії буде легше створювати. Наступний етап створення історії – розповідь про низку подій, які відбуваються з головним героєм. Учитель має обговорити з дітьми всі можливі повороти сюжету, скласти список персонажів, які могли б впливати на події, та попросити дітей коротко записати як герой буде справлятися з проблемами. Варто наголосити учням на тому, що важливим у написанні історії є також опис того, як герой долав усі перешкоди для досягнення своєї мети.

Наступним етапом при написанні історії є кульмінація, яка слугує певним дивом, адже проблему вирішено, всі перешкоди здолали і т.д. в залежності від історії. Цікавою також має бути кінцівка історії. Учитель може запропонувати учням записати як вони її уявляють (як змінився герой наприкінці історії, що зрозумів, від чого відмовився, що буде робити далі). Підсумковим етапом роботи над сторітеллінгом є внесення правок у текст. Під час "публікації" історії можна використати прийом "Авторське крісло", де кожна дитина може спробувати себе в ролі автора та повідати про події, які сталися з її героєм.

Всі етапи сторітеллінгу полягають у створенні історії, її написанні і подальшій презентації. Важливу роль відіграє публікація історії – усна розповідь подій, які трапилися із головним героєм. Саме останній етап роботи над сторітеллінгом формує та розвиває комунікаційну компетентність здобувачів освіти. На цьому етапі діти не лише вчать створювати свою історію, а й вчать виступати у ролі оповідача, тим самим формують ораторські вміння та навички емпатії, емоційного співпереживання чим і зацікавлюють своїх слухачів та залишають в них приємні спогади.

Отже, сторітеллінг як інноваційну технологію навчання потрібно застосовувати для формування комунікативної компетентності молодших школярів, особливо на уроках літературного читання, цей метод вчить учнів розмірковувати, виділяти головне, висловлюватися, обґрунтовувати свої думки та ін..

Список використаної літератури

1. Большакова І. О. Сторітеллінг – історія про історію – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://biblioblogklas.blogspot.com/p/blog-page_8.html
2. Симмонс А. Сторителлинг. Как использовать силу историй. – М.: Манн, Иванов и Фербер, 2013. – 272 с.
3. Стасишен Л. С. Формування ключових компетентностей молодших школярів засобами сторітеллінгу – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://school3.com.ua/nasha-shkola/pedahohichnyj-kolektyv/stasyshen/>